

Megjelen:

hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása:

„Pestvárosánál” 5-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kértek az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:

a háromhasabos betűsor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskeréken, hova az előfizetési penzek és iktatási díjak küldendők.

Előfizetési felhívás

„Torontál”

1876. évi folyamára.

Lapunk a jövő hó elején ötödik évfolyamába lép.

Hogy mit tettünk! és használtunk-e a közügynek? annak megbírálatát t. olvasóinkra bizzuk.

Mi most is nyugodtan nézünk a jövő elé. Megtettük kötelességünket, hazánk és megyénk érdekében küzdöttünk egy iránt! Kimondtuk véleményünket mindig szabadon, nem tömjenezve senkinek; szóval: igyekeztünk megérteni azon pártfogolást melylyel az olvasó közönség lapunkat megtisztelni sziveskedett.

Nem használunk hangzatos szavakat, nem ígérünk, ezek helyet tenni fogunk, ott a hol erélyes felszólalásunkra szükség leend. Szóval: maradunk a régienél.

Nincs a megyében előkelő ház, hol lapunkat nem házi barátaink tekintenek, sőt a szegényebb osztály is szívesen lefizi a lap éves járandóságát azért, hogy megyénk ez egyetlen magyar lapja fentartassék.

Az előfizetési pénzek, legjobban postautalvánnyal eszközölhetők, s Pleitz Fer. Pál kiadó nyomdájába intézendők.

Előfizetési ára:

Negyed évre 1 ft. 50 kr.
Fél évre 3 ft. — kr.
Egy évre 6 ft. — kr.

Kelt Nagy-Beeskeréken, 1875. évi december 2-án.

Pleitz F. Pál,
a „Torontál” kiadója.

A „Torontál”
szerkesztősége.

Mezőgazdasági s iparkiallítás Torontálmegyében.

Aligha van terület Magyarországon, hol az önmunkásság s önszegélyezés oly nagy fontossággal bír mint éppen Torontálmegyében, mely megyének kizárólagos jövedelmét egyedül a földművelés s az ezzel szoros kapcsolatban levő ágak képezik.

Tagadhatlan ugyan az, hogy néhány évvel ezelőtt Torontálmegye az ország leggazdagabb megyéi közé számított, de tagadhatlan az is, hogy az ugynevezett jó évek elmúltával, megyénk olyanira hanyatlott, mikép a régi jólétek csak romjait szemlélhetjük már. — Sokkal mélyebben fekszenek ezen utóbbi körülmény okai, hogy sem azokat e szűk keretben tüzetesebben fejtegetni lehetne. Legyen szabad csak annyit felemlítenem, hogy mint ijesztő rém áll előttünk elhagyatottságunk, s közlekedési eszközök hiánya folytán a világ-

forgalomtól úgy szólván el vagyunk zárva; az egyes gazda fáradságának gyümölcséért nem kapja meg a kellő jutalmat s az iparcikkek beszerzésénél oly nehézségekkel kell küzdenie, melyek erejét messze fölhaladják; a mezőgazdaság újabb vívmányai oly olcsón mint máshova nem szállíthatóak hozzánk az ijesztő mérvben, növekvő adók pedig a termelő életerejét mezik el — következésképp az általános pangás napról napra nagyobb kiterjedést nyer.

Tudjuk azt is, hogy megyénk ezen, mezőgazdaságunkat végveszélylyel fenyegető bajok elhárítására — az illető helyeken segélyezésért folyamodott, eszedelt — s fájdalommal kell constatalnunk, hogy a 8 milliót adófizető Torontálmegyének kérvényei figyelmen kívül hagyattak.

Ezen előzmények után, miután mezőgazdaságunk emelésére a legfőbb helyekről segélyezést s támogatást egyelőre nem várhatunk — azon pontra jutottunk, hogy az önszegélyezéshez kétszeresen megfeszített önmunkasághoz kell folyamodnunk, és téren annyit tenni, mennyit az uralkodó abnormis körülmények közt épen lehet.

Meg vagyunk győződve arról, hogy Torontálmegyében erő még van — csak bátorság kell még és kitartás.

Vannak még megyénkben buzgó férfiak, kik a megye üdvét nem egy hivatalnok választási actusában vagy meddő, ügyis czélra nem vezető politikálásban helyezik s sokkal helyesebb tett volna, ha az úgynevezett nagy politikát már régen a szegre akasztottuk volna, s minden erőnket, melyet ily módon elpazaroltunk, nemzetgazdasági művelődésünkre fordítottuk volna. Az eredmény minden esetre örvendesebb lenne.

Ily viszonyok közt örvendve üdvözöljük a mezőgazdasági s iparkiallítás eszméjét, melynek czélja leend: mezőgazdaságunknak nagyobb lendületet adni, s terményeinknek kifelé biztosabb piacot szerezni.

A kiállítás eszméje Thurn-Taxis Egon hercegtől ered, kinek indítványára a torontálmegyei gazdasági egyület elhatározta, hogy a jövő év folytán egy mezőgazdasági s iparkiallítás fog Torontálmegyében létesíteni.

Örvendünk, midőn a gazdasági egyület a kiállítás létesítésére egy bizottságot, s annak elnökül az indítványozó herceget választotta. A nemes herceg országot s világot látott ember, kinek széles ismeretköre, nagy számu összeköttetései, általános kedveltsége, bő tapasztalatai s világsmerete és a közügyekért buzgó fáradhatlan munkássága, az ügy eredményére

minden esetre jótékony befolyással vannak. A bizottsági tag urak is, kiknek teljes névsora kezünknel még nincs, mindannyian tapasztalt, munkás férfiak, kiknek egyesült munkássága a kiállítás sikerét biztosítja.

A kiállítási előmunkálatok jelenleg folynak, s azt hisszük, hogy a részletes program már a napokban fog kibocsátani.

Hiszük, hogy Torontálmegye közönsége e kiállítást nemcsak hogy örömmel fogja fogadni, hanem az ügyet kellőleg is támogatni, s mint kiállítók, Torontálmegye terményeit bemutatni; mert kellő támogatás nélkül, egyesek bármily módon megfeszített munkássága is, eredményre vezetni nem fog. E kiállítás buzdításul s egyszersmind iskolául fog szolgálni a birtokosoknak, mint mely helyen a megye összes productumai levén egybegyűjtve: a helyesebbet nem lesz nehéz feltalálni.

Ezen fölül hisszük, hogy nem csak belföldi, hanem külföldi czégek is részt fognak venni a kiállításban, s az elnöklő herceg, mint értesülünk, az ismeretesebb, solid külföldi czégeket arra szándékozik felhívni, hogy főleg olynemű gazdasági gépezeteket állítsanak ki, melyek déli vidékünkön könnyen alkalmazhatók, s főleg olcsóságuknál fogva a kisebb birtokos is megszerezhesse.

Az ily módon rendezett kiállítás Torontálmegye érdekeinek meg fog felelni; miért is ezt melegen ajánljuk megyei közönségünk pártfogásába, s meg is vagyunk győződve, hogy a birtokos közönség, saját érdekében, támogatást s résztvételt megtagadni nem fogja; legalább nem fognak bennünket az örökös indolentiával vádolni. Csak a kezdet nehézségeitől nem szabad visszariadni, mert a kiállítás kezdetén esügged, czélhoz nem fog jutni. Erő még van, csak bátorság kell még és kitartás, s e kiállítás támogatói s résztvevői nem csak saját érdeküket fogják hatalmasan előmozdítani, hanem hazafiás érzületüknek is legfényesebb bizonyítékát nyújtani.

A kiállításra vonatkozó egyéb részleteket folytatólag közöljük.

Helfert röpirata.

Helfert, osztrák báró, röpiratot adott ki a „Magyar kiegyezés revíziója” czimvel. Visszamegy a mohácsi vízig és azt mondja, hogy midőn Cseh- és Magyarország koronáit a Habsburg-ház egyesítette az egyenlő feltételek alatt történt, Magyarország külön állása nem volt kikötve. Tagadja az 1848-ki magyar törvények jogérvényességét még most is az 1868-ki kiegyezés után, és pedig három okból: 1) mert az akkori magyar képviselők „az avitikus alkotmány szerint instrukciókat” nem kaptak;

2) nem volt szabályszerű tárgyalás, és 3) mert az uralkodó beleegyezése ki volt erőszakolva. Az 1860. októberi diploma iránt Helfertnek csak az a kifogása van és csak azt sajnálja, hogy „az abban lefektetett nagy gondolat miért nem lett bevezetett ténynyé, azaz, föltétlen octroyja Magyarországra nézve?” Azon körülménynek, hogy a diplomában a 48-ki törvények habár mint fennálló nem voltak is elismerve, de formális eltörölésök a magyar „landtag”-nak volt fentartva, tulajdonítja Helfert a „később bekövetkezett valamennyi zavart.” E zavarok az 1867-ki kiegyezéssel még nem értek véget, mert a „veszélyes nagyhatalmi örjögés, mely az 1849. ápril 14-ki függetlenségi nyilatkozatban kulminál, most is kísért a magyaroknál.” Andrássy grófnak és Wenckheim bárónak a budai királyi palotán levő fekete sárga zászló iránt tett nyilatkozataira így szól:

„Nem, gróf Andrássy Gyula és báró Wenckheim Béla, a fekete sárga sem nem császárotok és uratok „privát” színe, sem nem a dinasztia színe. A fekete-sárga azon nagy állam színei, melyhez szerencsétlen van negyedfél század óta hozzá tartozni; ama sárga mezőben levő hatalmas kétféjű sasé, melynek mindketten köszönhetek, hogy grófi és bárói nemzetségeitek most is fennállanak és virágoznak; melynek országotok népességének túlnyomó nagy része köszönheti, hogy ma nem a fanatikus muzulmánok által nyomott és nyűzött rájuk sorsában osztozik és nem kénytelen küzdeni, mint a szerencsétlen hercegovinaiak és bosnyákok, emberi léteért; melynek köszönheti végül országotok, hogy most „partes annexae”-ivel hatalma fenáll és képes uralkodótok többi örökös tartományaival, melyek éretetek századokon keresztül életet és vért áldoztak, szembeszállani. Ezt, urak utódaitokkal együtt a diszes miniszteri székeken, jól jegyeztétek meg egyszer mindenkorra, és ha még egyszer valami X. Y. vagy Z. úr azt az impertinenciát engedni meg magának, hogy kérdezze, mit jelent az a fekete-sárga izé ott a rendezett kóhalmon, melyet budai királyi kastélynak neveznek, lesztek oly szivesek, hogy kifejtsetek nekik azon viszonyokat, és megjegyeztétek, hogy a tapasztalt nagylelkű tettekre való hálás visszaemlékezés sohasem becsstelenít, a hálátlanság pedig minden körülmény között megaláz!”

„Ti magyar urak, ha benneteket az a szerencsétlenség érne, hogy kivívjátok függetlenségeteket és önállóságotokat, nem volna sorsotok rosszabb, mint a rájáé! Ha ma Ausztria

TÁRCZA.

A hulló-csillag.

(Sacher Masoch rajza.)

Gyalázatos vadász-szerencse; csak két fogly és egy nagy saskeselyű az egész zsákmány! — Az az átkozott vénasszony az oka — kiállt az erdőkerülő, mialatt levette szalmakalapját, s vastag ingujjával izzadt homlokát megtörölvén, oda nyújtá palinkával telt kobakját, mely egy nagyhasu chinai bálvány-istenhez hasonlított.

Reggel ugyanis, a midőn vadászatra kimentünk, egy ráncosképzű asszonnyal találkoztunk, ki a bokrok között gombát keresett.

Este lön; nem maradt más hátra, mint haza menni. A nap vörvörös arcczal szállt a granit sziklák mögé, melyek mint mohos toronyomladékok emelkedtek a Kárpátok szagátott hegyfalai fölött. Messze tájon nem lehetett egyebet látni sötét henye fenyőnél, mely kövek és tükörsima sziklafalon át kuszott föl-felé, és úgy látszott, mintha hosszú, csonka karját felénk nyújtaná.

Gyorsan szálltunk alá a hegy lejtőjén,

követve ziháló vadászbunk által, míg lenn a fenyvesek zöld sötétjében haladtunk tova. Lépteinket távoli vízmoraj kísérte. A magas, zöld fenyő-pyramisok, melyek hallgatagon álltak gyászoló fenségükben, alulról aranyzsinben tündököltek, sugár törzsükből dus nedvű mézga folyt alá, sárga, mint a borostyán; bíborpiros eprek s nagy erdei virágok tarkíták a fű bársonyát, mely a gyökerek között terült el.

Nyugaton még néhány pirosszegélyű felhő uszott, de csakhamar bíborpiros szín borítá az egész eget. A lég a föld felett reszketett s a légben megszámlálhatlan, üvegátlátszó szunyog keringett össze vissza. Gyöngye, fehércsillámu falyolhoz hasonló kód emelkedett föl a sötét völgyekből s a bokrok, fák, hegyek nyújtózkodni s a végtelenségig nyulni látszának az aranyos légben, míg árnyékuk mindegyre tovább esett fölök.

Keleten egy csillag ragyogott a fenyőszalak felett, melyek mint fekete lándsák, vagy egy park vasráncozatának nyilai emelkedtek az ég felé. A madárdal már elnémult, legfőképp csak néha hallatszott egy eltévedt fütty a fák lombjai között. A fenyves ég két színt cserélt, s lassankint elkezdett sötétedni. Az árnyék mindig szűkebbre szorult, míg végre a sötétség, — mely mint egy áthatlan anyag,

lombán és borzadályosan feküdt a föld fölött — teljesen elnyelte. E közben kiértünk az erdőből s egy keskeny gyaloguton haladtunk tarlók és burgonyaföldek között. Egyszerre csak nyugaton egy nyílás, mely két sötét sziklafal között tátongott, hirtelen megvilágosodott, s a fény fellobbant, mintha csak egy falu égett volna; nemsokára rá megjelent a hold aranyos tányérja, mely ünnepelesen tapadt a sötét égboltozathoz, s szelid, vigasztaló fényével előzönlé az egész vidéket. Üde lég áradt a fű, a lombok s a fenyőfák sötét ágai között; minden éledni, mozogni, susogni kezdett. Messze előttünk egy falunak mécei úgy reszkettek, mint a szent-János-bogar fénye a fű között, s felettünk az égbolt — mintha mind egy óriási tabor őrüzte lett volna — ezer és ezer csillaggal volt behintve. Az ágakról ezüst fonál csüggött alá, melylyel a hold fonta őket körül, s mélység és magasság ama búvós fényben furdott, mely majd bizalmas, majd fájó érzést tud kelteni.

Ama pillanában, amint egy nyires be-rekbe értünk, valami, mint egy tűzkéve, hullott az égből a földre. A kerülő megállt és keresztelt vetett magára.

— Nohát, megtörtént a szerencsétlenség, — mondá azután.

— Miféle szerencsétlenség?
— Nem látta ön a hulló-csillagot?
— Láttam, úgy van.
— Már-már gonosz tündérré is változott.
— Hogyan?

— Minden hulló-csillaggal egy démon száll a földre — válaszolá a kerülő elszomorodva, — de van egy mondás, melyet ha akkor, amikor meglátjuk, kimondunk, a démon varázsa azonnal megszűnik. A mint a hulló-csillag a földet éri, azonnal egy csudaszép asszonnyá változik, kinek hosszú aranyhaja van, mely mint a csillagfény úgy ragyog. Ennek a szép asszonynak hatalma van minden emberfia felett, az ifjakat magához csalja, s azután megfogja őket arany hurkokkal, melyek fehér vállai körül lengedeznek. Éjjel az ágyukhoz lopózik, keblére vonja őket s azután csókolja, csókolja lassan, édesen, mig agyon nem csókolja őket.

Alig hogy a kerülő elhallgatott, egy mely sohajtás üt meg fulunket. Nem volt messze, s oly borzadályos hatása volt a nagy csöndességben a nyírfák között, melyeknek fehér törzsei úgy álltak ott, mint siri lepedőbe burkolt kísérletek, kik ujjakkal ránk mutatni látszának.

— Mi volt ez? — kérdém én.

felbomlik: holnap ti a népek martalékai lesztek. Tinektek sokkal inkább van szükségtek reánk, mint nekünk titektek. Nekünk reátok össz-államunk nagyhatalmi állása miatt van szükségünk; tinektek pedig egyszerűen lételetek miatt van szükségtek reánk.

Ez előzmények után követeli a honvédség és honvédelmi miniszterium elöljárását, az államodóságnak ismét közössé tételét, a kereskedelmi és vámterület oszlatlan egységének és az ezzel összefüggő ügyek és érdekeknek fentartását és megőrzését; továbbá az „Ausztria-Magyarország” cím sem kell neki és helyébe „Osztrák császárság” teendő.

Hogy miképp akarja az 1867-ki kiegyezést revizióját: erre vonatkozólag programja így hangzik:

„A két fél miniszterelnöke a korona legmagasabb tanácsában, s a birodalom minden részéből kiválogatott, kipróbált államférfiakból álló államtanács, a mindenfelől megválasztott delegációk helyére egy, bizonyos több évi időszakok lejártával változó birodalmi tanács.”

Hogy tetszik?

Budapest, decz. 8-án.

Régi dolog, hogy mindenki népszerűlen lesz idővel. S mi több, eljön majd az idő, midőn maga a nép is elveszti népszerűségét. Vannak szerencsétlen emberek: Kolumbus nem tudott nevet adni annak, amit felfedezett. Guillotin orvos pedig nem tudta megszabadítani nevét attól, amit feltalált.

Ellentétből áll a világ, a társadalom s bene az emberek. Így van ez mindenütt, miért volna tehát éppen Nagy-Becskerek városa kivétel? hol terveikben csalódott, s keserű hazafi búval eltelt titkos képviselő-jelöltek egyiránt sírándognak az általuk elvetett, — de szerencsére ki nem kelt fondorkodások magván. De mégis csodálatos, hogy sokszor egy jól kiszámított fogással — egy város nyugalmát mennyire meglehet zavarni. — Ugyanis általános megdöbbenést szült a fővárosban néhány fondorkodó által világnak eresztett hír, hogy X. milliósos, pesti házi úr és serfőzdetulajdonos fizetésképtelenné lett. Mint viláml járta be e szomorú hír, a fővárost mindenki bánta, e megdöbbenő hír felett — a börzén valóságos rémület állott be — mindenki azt kérdezte egymástól, hogy „mi lesz hát most.”

X., a milliósos házi úr nyugodtan ült a kandalló mellett, nem is gyanította a Damokles kardját, hogy feje felett lebeg. E gyalázatos cselofogás egy időre megrendítette hitelét, — de becsületeségétől nem foszthata meg. Ma X. úr neve ismét jó arra, hogy előbbeni hitele helyreállítsák. — A fentebbi esetet azért hoztam fel, mert ez igen hasonló az azon hirhez, melyet valaki a nagybecskereki kir. törvényszék feloszlásáról eresztett szélnek, s mely fájdalom, rögtön annyi hívőre talált.

Hogy mit akart az illető hír terjesztője ez által elérni, igen könnyű kitálatni? Egyrészt a kormány népszerűségének ártani, másrészt képviselőjük befolyását csökkenteni magának ennek rovására befolyást szerezni.

Csunya dolog? — nem lovagias emberhez illő fejtver! De uramfia, ki

tehet róla, ha ily fajta passagierji is vannak a mai társadalomnak.

Multkor levelemben az üzlet pangásáról beszéltem, most egy élmes szédélgést kell felemlítenem, mely jelenleg közbeszéd tárgyát képezi.

Néhány hete, hogy egy párisi kereskedő azon kérdést intézte az idevaló hitelbankhoz, hogy mily föltételek alatt volna ez hajlandó vele üzleti összeköttetésbe lépni. A bank megírta föltételeit. Rövid idő múltán ama párisi ház fölkérte a bankot egy 1700 frtra szóló váltó kifizetésére, mely nem sokára volna neki bemutatandó. Fedezetül egy váltót küldött be, mely tekintélyes czégekől vala kiállítva, elfogadva, és francia, angol és belga czégek által forgalmazva. Az anglo-magyar bank ugyanazon párisi kereskedőtől kapott egy váltót, mely csak az első lapján levő aláírások által különbözött a hitelbankhoz beküldöttől. Különb mindenben egyezett a két váltó. Ezen feltűnő hasonlatosság gyanút keltett, mely még növekedett, midőn egy párisi bank, melyhez e tekintetben kérdés intéztetett, azt felelé, hogy a kérdéses házat nem ismerik sehol. Az anglo-magyar bank tehát visszautasította a gyanus „párisi ház” váltóját, melyet neki a „Pannonia malom” csakugyan be is küldött. A „Pannonia”-hoz a gyanus papir egy másik párisi firma útján került. Az egész ügy följelentetett a francia consulatúnak.

Ma a szédélgés szerepel. Legalább itt a fővárosban naponként hallunk ily esetekről. Nem csoda, ha az emberekben már a hit is megrendült, s azon csodálkozni sem lehet, hogy máma már mindenki „köte akar hinni a komának.”

Nappal panaszkodunk este pedig az országos ülés után elmegyünk a népszínházba, hol „Angot” leányasszony szép dallalaival feledtetni velünk, hogy a szédélgés korszakát éljük.

Egy magyar ifju levele Csiencsinből.

Néhány év előtt monarchiánkól több ifju is kiköltözött Chinába. Volt köztök egy magyar is, F. Ö., kinek egy hazai ismerőshez írt leveleiből, a czímzett szívességéből közöljük a következőket:

China, Jientsin, szept. 26. 1875. Folyó évi július hó 15-ről kelt sorait ma vettem...

... Azt írja ön: „nem tudom, miért vagy most Jientsinbe száműzve?” A magyarokat igen könnyű. Chinában az angol békekötés folytán 14 kikötő lett a világkereskedelenek megnyitva. Ezek közé tartozik Jientsin is. Hogy pedig idegen kereskedők a tengerészeti vámközegeivel közlekedhessenek, a chinai kormány czelszerűen véle a vámkezelést (mely Chinában az államjogvedelemnek egyik jelentékeny ágát képezi) idegenekre bízta. E szolgálatban Európnak minden hatalmassága képviselve van, s e hivatalnokok nemcsak a chinai kormány szolgái, de szükség esetén külföldi államok konzulai s tanácsadóiként is szerepelhetnek. Ritter v. Fries és én lettünk az elsők, kik az osztrák-magyar birodalomnak felajánlott két állomást elnyertük, s először Shangaiban telepedtünk le. Megvizsgáltatásunk után én lettem a szerencsés Pekingbe rendeltetni a chinai nyelv tanulása végett. Miután pedig ott tanulmányaimat befejeztem, igen természetesen egy tengeri kikötőbe rendeltettem, hol mint vámhivatalnok szerepek. Pár év múlva ismét helyet kelt cserélnem; mivel Chinának összes szabad kikötőivel meg kell ismerkednem. Mint okmányomban áll: évről-évre előhaladásom s tehetségem szerint leszek előléptetve. A legmagasabb hivatalnok fizetése a chi-

nai vámszolgálatban évi 35 ezer forint, mely az én csekély 9 ezer forint fizetésemnél jó távol áll. Már most czélom az: rövid időn magas állásra jutni, s minél több forintokat, vagy mivel Chinában vagyok Te el-okat megspórolni, s szolgálatom s tanulmányaimmal másoknak, s ha lehet egykor hazámnak is szolgálni.

Chinában az idegenek iránti gyűlölet nem vallási, hanem faji. China sohasem fogja megbocsátani, hogy az európai barbárok őt elzárkózottságában megzavarták s Chinát a kereskedelemlen erőszakkal megnyitották. — Hogy ebből nekik is mily nagy hasznuk van: azt ők felfogni nem tudják, vagy nem akarják. De azt már jól tudják, hogy az angolok által rájuk erőszakolt opiumkereskedés az ország pénzt kiszívja s lakosait testileg és vagyoniilag tönkre teszi.

Chinának egy főczélja van, t. i. annyi ágyut és pokolgépet összevásárolni, a melynyit az ország kincstara megbir, s akkor egy csapással kiűzni az idegen ördögöket és Chinát újra elzárni úgy, mint előbb volt. Ezt azonban elérni nem fogják; sőt a legutóbb Mr. Marganyan elkövetett gyilkosság folytán az angol kormány China belsejének megnyitását követeli, mit a kormány nem hajlandó megadni. — S valószínű, hogy Angolország s China között rövid időn háboru út ki...

A lefolyt nyáron itt oly roppant hőség volt, hogy több európai elhalt miatta. Én is nagy kimerültséget éreztem. Ma már az idő meghűvösült s újra kitünő egészségnek örvendek.

A magyar vámterület.

N.-Becskerek, 1875. december.

Megkerestünk az önálló magyar vámterület érdekében a fővárosban működő bizottság által, hogy a következő körlevelet lapunkba felvegyük, tesszük ezt főleg azon okból, hogy a közönség ezen nagyérdékű ügyben minél bővebb tájékoztatást szerezhesen magának; saját véleményünket csak akkor fogjuk kockáztatni, ha majd a vámközösség alapjani alkudozások megindulnak s látni fogjuk, vajjon ezen alkudozások végeredményeként Magyarország kereskedelmére, iparára és gazdaságára nézve valódi előnyökre számolhatunk-e vagy nem?

A hozzánk beküldött körlevél következőleg hangzik:

Az Ausztria és Magyarország között fennálló vám- és kereskedelmi szerződés 1876. végével felbontható lévén, a törvény által előszabott alkudozások annak megújítása végett kezdetüket vették.

Hazánkban a közfilyelem e nagyérdékű vámkérdésre van fordítva, mert mindenki meg van róla győződve, hogy a létező szövetség Magyarországra nézve felette káros és hogy a kérdés megoldásának módja nemzeti jövőnk gazdasági és pénzügyi alakulására döntő befolyással lesz.

Ausztriaiban e vámkérdés hónapok óta erős izgalomban tartja a kedélyeket s nyilatkozatokra indítja a kormányt, a törvényhozást, a testületeket és a népet. Illo, hogy Magyarország közönsége is tájékoztatást szerezzen magának az iránt, mit kívánnak érdekei s kifejezést adjon követeléseinek.

E szempontból kiindulva nézeteinket e tárgyról a következőkben foglaljuk össze, s ajánljuk olvasóink becses figyelmébe. 1867-ben a kiegyezés megkötése alkalmával Magyarország a vámkérdés tekintetében azon kényszerhelyzetben volt, hogy az abszolutisták kormányán epe a megelőző években, többnyire tíz évi időszakra kereskedelmi szerződéseket kötött volt a legtekintélyesebb külállamokkal, Németországgal, Angliával, Franciaországgal, Olaszországgal; melyek az egész monarchiára kötelező modorban kötötték, a külön vámterület felállítását épígy mint a tarifáknak hazánk érdekeinek megfelelő revisióját nagyon megnehezítették, mindaddig, míg ama szerződések lejártak. E szerződések felmondásának ideje elérkezett. Akkor — eltekintve a politikai okoktól s az azóta megváltozott gazdasági helyzetűtől — a magyar államférfiak beértek azzal, hogy az 1867. évi XII. és XVI. tezikben teljesen tartották a magyar állam önálló intézkedési jogát a vám- és kereskedelmi ügyekben és hogy az Ausztriával kötött vámszövetségben az előtalalt status quo fenntartását csak öt évre ígérték meg, azontul

szabadságában állván Magyarországnak e vámszerződést felmondani, s a vámközösséget felbontani.

A tapasztalás bebizonyította, hogy eme vámszövetség Magyarországra nézve felette hátrányos.

Igazságtalan a közös vámjövedelmek quotarány szerinti megosztása, mert a fogyasztás nem az adómenyiség, hanem inkább a népszám szerint becsülendő.

Igen tetemes, évenként milliókra menő kárt szenved a magyar kincstár, továbbá a fogyasztási adóknál és államopoliumoknál, melyek nem képeznek közös jövedelmet, de a vámközösség folytán, osztrák sör és czukor, de sőt szivar és só is tömegesen hozatik be Magyarországra, melyek után a fogyasztási adót a magyar polgár az osztrák kincstárnak fizeti. Azonfelül az osztrák czukor és sörkivitelnél az osztrák fogyasztási adó visszatérítésénél a magyar kincstár megrovatik a 32% kvótával, s tehát készpénzzel segít elő az osztrák gyártmány kivitelét.

Még nevezetesebb hátrányt szenvedett a magyar állam pénzügye és közgazdasága az által, hogy a hazai törvényhozásnak kezei kötve voltak a közzvetett adók rendszerében. Ennek következménye lón, hogy a különböző termelési viszonyok miatt a magyar czukorgyárak, egyenlány kivételével, üzletüket beszüntették s a kincstár és a mezőgazdaság is egyik nevezetes jövedelmi forrásától fosztatott meg, mely külön vámterület s alkalmas adórendszer mellett szép virágzásnak nézett előbe. A szeszgyártás mezőgazdasági iparát is az alacsony gabnárak daczára nem voltak képesek törvényhozási helyes intézkedések által ápolni, mert a vámközösség folytán a szeszadó szabályai az osztrák szeszgyárak termelésének kedveznek a magyar ipar rovására. A szeszadónak évről évre csökkenése budgetünkben fényes tanubizonyoságot tesz állításunk igazsága mellett. Egyéb indirekt adómeneknél sem folytathatván érdekeinknek megfelelő adópolitikát, kormányaink kénytelenek voltak a nagyobb államkiadások fedezésére mindig csak a direkt adókat emelni s újra és újra az adókkal amugy is súlyosan terhelt földbirtokra és házbirtokra, mint legkézzelfoghatóbb és főjöveldelmi forrásra rakni a deficietiek fedezésére követelt új adókat.

(Folytatása következik.)

Panaszok a közönség köréből. *)

Tekint. szerkesztőség!

N. közsege, amidőn plébániáját megalakította lelkészével aképp szerződött, hogy minden házaspár a dotacion kívül egy pár csibét is köteles adni. Megtörtént, miszerint ép egy igen szegény napszammossal a sors oly mostohául bánt, hogy a csibét mind elpusztultak, még is azzal vigasztalta magát, hisz jövő évben majd két párt ad és így még is csak megfelelő kötelezettségének. No de ugyan csak megjárta öklme, neje egy kisedet szült, melyet mint keresztény katolikus szándékú szült meg is kereszteltetni; ebből a vásárból azonban nem lett semmi, nagy bántulatra a pap kijelenté, hogy mindaddig míg a csibéket meg nem hozza, nem keresztel. Mittevő legyen most mar, hogy gyermeke pogány ne maradjon — azon ötletre jutott, hogy elmergjen faluról falura, majdcsak megszánja valamelyik lelkész és megkereszteli kisedét; no ezen reményében nem csalódott, mert fehér hollóra akadt.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

B.-Kömlös, 1875. évi nov. 14-én.

Tekint. szerkesztő úr!

November hó 9-én közönségünk örvendes meglepetésben részesült O Nagysága Daniel János kir. tanácsos torontalmegyei alispán úr magas látogatása által. Azonban a meglepetés csak hamar valódi diadallá nőtte ki magát: mert alig hogy értesült közönségünk a köztisztelet és szeretetben álló alispán úr megérkezésétől mint felriadott mehesoport királynéjok úgy törömült a b.-kömlösi közönség magas, vendége körül, őt a legmelegebben üdvözlendő!!! —

*) Az e rovat alatt közölt cikkekért nem vállal felelősséget a szerk.

— Egy vízi kísértet, lidérc, vagy valamely gonosz tündér, — felelé.

— Én azt hiszem, hogy dobosgém volt.

— Legyen hát dobosgém. . . . Hanem jobb lesz, ha innen tovább megyünk.

Amint néhány lépést tettünk előre, egy embernagyságu láng állt előttünk a sűrűben; intet felénk, lehajolt, majd tovább surrant, mintha kísérni akart volna bennünket.

— Bolygóút! — szóltam.

— Ha ön, uram, egy parancsolja, legyen bolygóút. . . . Hanem én látom, hogy ennek ma nem jó vége lesz. . .

— Van itt valahol posványosság a közelben? — kérdém.

— Van bizony, még pedig egy tő is, itt jobbról tőlünk.

Amint egy darabig tovább meantünk, a bokorban olyat láttunk, mint egy tükör, a melyre gyertyafény esik. Oda fordultam.

— Csak nem akarja ön veszedelemben ejteni lelkét! — Kialta a kerülő.

Nem feleltem rá semmit, hanem szétválasztottam az ágakat, s utat csináltam magamnak ajtóhoz. A bolygóút eltűnt, s helyette újra csak a dobosgém volt hallható. A kerülő hangosan a litániát mondá. Ott álltunk a parton; előttünk mozdulatlanul holdfénytől megvilági-

tott víztükör terült el; csöndes, titokzatos egerfák álltak körül, melyek törzsét körülfonta a szederinda s gyökereik a csöndes tóbol ittak s lehajló ágaik fűrdötek annak habjaiban.

Egy véghetlenül csendes és fájdalmas hely volt az.

Egyszerre azonban kacaj volt hallható, csengő, gyermekes és játszi, mint egy harangjáték; a tő fénylő hullámoktól vert, és ezer villámlo szikra szállott fel, míg a vízből egy ifju isteni szépségű nő emelkedett ki, kinek nyaka márvány s hajazatának szöke árja, mint a csillagfény, elfolyó és csillogó s ki két nagy sötét szemét hamisan szegezte reánk.

— Isten legyen szegény lelkemnek irgalmas, — kiálta a kerülő — hunyja be a szemem! — s ezzel visszahuzott a partrol.

— Meneküljünk, — sürgeté — különben mindketlen el vagyunk veszve!

Még egyszer hallható volt a csodásan gunyos nevetés.

Követtem a kerülőt; egy sötét hatalom vont magával, melyet magamnak megmagyarázni nem tudtam. Sieltünk tükén-bokron keresztül, míg egy gyümölcsösben találtuk magunkat.

— Nagy számár vagy te, — mondám végre, a kerülőhöz fordulva.

— Jobb számárnak lenni, mint elkarhozni!

— Elfutunk egy szép nő elül!

— Igen, ő szép volt, — felelt a kerülő — de nem volt földi nő, hanem a gonosz tündér, hulló csillag, emberalakban; nem látta ön, milyen haja volt, nem olyan volt-e, mint egy égből potylyant csillag, mely a vizen uszik?

— Én vissza megyek, a nőt még egyszer akarom látni.

— Az ördög szállta meg az urat? Tegyen ide száz aranyat, vagy mutassa meg isten egész világát, s mondja, hogy ez mind enyim lesz, mégsem teszek egy lépést se.

— De ha egy meszely pálinkát adok, akkor mégis velem tartasz!

— Pálinkát? miféle pálinkát? tán csak nem valami közönséges törkölt?

— Nem bánom, hat szívólczá!

A derek férfiú sohajtott, egyet füttyentett a kutyának s lassan a tő felé indult. Néhány lépéssel hátramaradtam. Azonnal egy sugár, mint egy folyóaranyból szőtt alak, szegődött hozzánk, meghajolt, és úgy látszott, hogy kísérem akar lenni. Míg a különös ifju követelt, ki majd előttünk ugrált, majd hason csu-

szott, mint a kigyó, majd meg mint egy láng, a talaj felett lebegett — térdig jutottunk a

posványba. A hold felhők mögé rejtett, mintha csak szövetségese volt volna a titkos lénynek, mely velünk tréfás játékokat üzött; a máskor oly komoly, néma egerfák elkezdtek susogni, vi-gyorgogni, sőt még a dobosgém is harsány kacajra fakadt.

Most egyszerre csobbant valami; vagy tiz lépésnyire lehetett tőlünk; a kutya volt; a vízbe esett szegény, s elfojtott ugatással adta tudunkra, hogy célunknál vagyunk.

Türelmetlenül törtem át a sűrű ágakon. Elöttem feküdt újra a tő ezüst tükre, s a hold, mely időközben felhőfátyalt hátra vetette s nyugodtan nézett bele, szende, szép arczát szemlélgetve. Az aranyhajú nő seholsem volt a tündéresen csillogó vízben s nem a parton, melynek sötét égerfa-falai, mintegy világosságát, úgy sugározták volna vissza fehér alakját. Köröskörül fájo nyugalom volt, a hullámok szenderegtek, csak egy level sem mozdult, s a világító víz tükre én egy vízirózsa mint fehér láng lobogott ünnepelesen az ég felé.

A kerülő meglölygött föllegett.

— Az isten megöltalmazott bennünket — szólt — hanem mondja aztán valaki, hogy nem hulló-csillag volt!

— U. I. —

ke
log
ko
zol
csa
ma

lom
sü
tá
má
rele
sért

ez al
cses
hogy
szel
ispán
e meg

vasárna
érkezik
ország
*
telyesül
Szavis
lobb fo
most r
vul van
*
egy ló
csirudda
kereszt
törvény
büntető
vendő
szabadon
vényesél
*
ország
azon ke
szek kö
Horvator
1873-ba
tudvale
igazgatá
ha ez 2
gunkéből
vedelem
vátorszig
lékát. A
számada
lekkal ja
adásoko
annyaival
szert k
gunk zse
forint 51
22½ krt
1872-ben
éven ke
egyesség
e négy év
frtról 106
millióval
selel meg
5.553.614
ez tesz 2
23%-kot.
ban ez új
kedek ugy
csak 8% e
11.844.794
millióval ap
jöveldemei
kedek. Az
hogy Horv
millió 098
apadt 1.127
szükségel
előbbi szer
többet és kö
dett 3.354,0
kat veszsza
bent 3 millió
azon quota sz
ban a két o
megállapítva.
között számi
zötlenebb reat
1873 közti ú
alapijul, kitün
azon öszseg,
fizettünk.
* Melye
aknában — m
— Nagyban
mult hó 10-
dolgozott. Köz
bányászlegény
maradtak, mikor
hogy a szivat
jezzék. Feltűn
fel; utána nézt
nából sokkal ke
desen. Tovább
nyilása beomlot
volt az oka, ha
napfényre. Tern
eszközökhöz ny
tett, azonban ez
már természetle
nappal dolgoztak
sikerült az akná
az akadályozott v
munka után, néh
vizen gázolva
100 ölnyi távol

De a legnagyobb fokra csak akkor emelkedett lelkesülésünk; midőn a hivatalok látogatása alkalmával Ó Nagyságának a megkezdésére, azok is élnek a felelet. Fenn annak gondos ápolása mellett nemcsak a három feleszmélt. Elbeszéltek, hogy az akna összeomlását csak a vizaradásakor vették észre; akkor visszavonultak az akna belsejébe és hogy az olajjal gazdalkodjanak, tüzet gyújtottak. A víz folytonosan aradt, félelmökben elkezdének imádkozni. Kérdezték tőlük, hogy milyen nap van ma, ők azt felelték hűfő; pedig már csütörtök volt. Hat napig nem ettek semmit.

*** Új hadi találmány.** Van már Lefaucheux, Wernld, Uchatus-lőfegyverünk, Oroszországban föltaláltak új bombákat, Amerikában kartácsot, melyeknek egy-kettője képes tönkretenni egy egész hadsereget; de ez még mind nem elég Mars isten fiainak. Most Papp István fővárosi lakos ismét egy olyan tűz-sokszorozó ágyú-puskát talált föl, mely az eddigiektől egészen elütő, kivánathoz képest 4, 8, 12, 16 sőt 32 csővű készülék, mely egy fogas kerék által hozatik működésbe, s a kerék egy-egy fordulata által annyi lövést lehet vele tenni egyszerre, a hány csőve van az ágyúnak. Különböző készülék nem is ágyú, nem is puska, hanem oly ágyú-puskaféle valami, mely kicsiny golyókat szór ugyan, de lovak által szállítható. — Papp betérjesszette már találmányát a honvédelmi ministeriumhoz.

*** A kinevezendő kir. adófelügyelők rangosztályát és illetményeit** illetőleg úgy értesülünk, hogy nagy kiterjedésű megyékbe, továbbá azokba, melyeknek székvárosa a nagy városok közé tartozik pénzügyi tanácsosi (VII. díj osztály) ranggal felruházott és 1600 forint fizetéssel, 240 frt. lakpénzzel és 100 forint évi uti általánnyal javadalmazott adófelügyelők fognak kinevezetni. A többi adófelügyelő a VIII. díjosztályba lesz sorozva, nagy részint a jelenlegi pénzügyigazgatási titkárok és min. fogalmazók közül fog betöltetni. Fizetőség 1350 és 1500 frt. lakpénzök 200 és 225 frt. és uti általánnyal szintén évi 1000 frt-nyi lesz.

*** Németh Berci az orosz itélőszék előtt.** A „St. Petersburg. Viedomosti“ általános politikai szemléjében említi a magyar képviselőház mult hó 16-án tartott ülésében történeteket s Németh Albert és a kormányelnök beszédeinek rövid tárgyalások vázlatát adván, következő megjegyzést tesz e tárgyban. Egy európai parlament sem tett szert oly mérvű dicsőségre botrányos történetei által, mint a magyar, melynek képviselői, különösen az ellenzékiek, némelykor oly megtámadásokat engednek meg maguknak, melyek durvaságuk és clességük tekintetében nemcsak a parlamenti, hanem az általános közéleti illem határait is túllépnek. Némely képviselő választai megdöbbenők durva alakjuk által s a magyar képviselőház üléseiről való jelentések olvasásánál csodálkozik kell azon, hogy lehet egy faragatlan dolyfőségnek helye oly állam országgyűlésében, mely kulturai szerepre igényt tart. — Ne nekem — H.-M.-Vásárhely!

*** Egyetlen magzat.** Katonai bizottság vizsgálta közelmúlt Fothon a lovakat melyik alkalmas katonai szolgálatra. A többi közt egy pár alyfi „Szellő“ lova is tauglich-nak constatatott. Nagyon elszomorítta ez a mi emberünket, plane mikor még azt is megmondták neki, hogy háború esetén elviszik a lovat, ha csak valami elfogadható kifogása nincs. „De igen is van! kiáltott örvendő az alyfi, — a „Szellő“ egyetlen magzata egy özvegy kancaának, s ugy nem hadköteles.“

Rövid hírek.

A kis Szászországban 385 gazdasági egyesület van 23,000 taggal.

Blau Gyula hegedűművész Amerikába megy.

Reményi Ede állandóul Párisban fog lakni.

A magyar birodalom összes törvényeszei irodai szükségleteinek szállítására a Légrady testvérek vállalkoztak.

Horváth czimbalomművész Debreczenben van.

Friedmann Mór fővárosi izrael. kántor arany érdemkeresztet nyert.

A mormonok nagy profétája egy évi fogságra ítéltetett, mert 19-dik feleségének vonakodott évi járulékát kiadni.

A barneni színház leégett.

Ausztria-Magyarországban 822,000 izraelita lakik s csak 2020 katona.

A Gans'féle vasgyárban Budapesten nagymennyiségű ágyugolyókat gyártanak, hat mázsá súlyú golyó is van közöttük.

Az „Európa“ című biztosító társaság megszűnt.

Mayer Ferencz magyar honvédezedes nemességét nyert.

A skarlát a fővárosban hevesen kitört.

Szeptember hónap 86 hajó sülyedt el a tengereken.

Keckeméten „Pióca“ című humoristikus lap indul meg.

Szegeden a „Falu roszsza“ és „Viz-özön“ színművek bódítottak.

Két görög exminister elfogatott.

Ertl Ede 1848-ki honvéderőnagya Pósonyban meghalt.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság“ nov. 28-diki száma következő tartalommal jelent meg: Bálint

egyike a szerencsétlen munkásoknak a megmenő nyakába borult; és a „másik kettő“ az elveszettnek gondoltakat az orvos várta és a három feleszmélt. Elbeszéltek, hogy az akna összeomlását csak a vizaradásakor vették észre; akkor visszavonultak az akna belsejébe és hogy az olajjal gazdalkodjanak, tüzet gyújtottak. A víz folytonosan aradt, félelmökben elkezdének imádkozni. Kérdezték tőlük, hogy milyen nap van ma, ők azt felelték hűfő; pedig már csütörtök volt. Hat napig nem ettek semmit.

*** Új hadi találmány.** Van már Lefaucheux, Wernld, Uchatus-lőfegyverünk, Oroszországban föltaláltak új bombákat, Amerikában kartácsot, melyeknek egy-kettője képes tönkretenni egy egész hadsereget; de ez még mind nem elég Mars isten fiainak. Most Papp István fővárosi lakos ismét egy olyan tűz-sokszorozó ágyú-puskát talált föl, mely az eddigiektől egészen elütő, kivánathoz képest 4, 8, 12, 16 sőt 32 csővű készülék, mely egy fogas kerék által hozatik működésbe, s a kerék egy-egy fordulata által annyi lövést lehet vele tenni egyszerre, a hány csőve van az ágyúnak. Különböző készülék nem is ágyú, nem is puska, hanem oly ágyú-puskaféle valami, mely kicsiny golyókat szór ugyan, de lovak által szállítható. — Papp betérjesszette már találmányát a honvédelmi ministeriumhoz.

*** A kinevezendő kir. adófelügyelők rangosztályát és illetményeit** illetőleg úgy értesülünk, hogy nagy kiterjedésű megyékbe, továbbá azokba, melyeknek székvárosa a nagy városok közé tartozik pénzügyi tanácsosi (VII. díj osztály) ranggal felruházott és 1600 forint fizetéssel, 240 frt. lakpénzzel és 100 forint évi uti általánnyal javadalmazott adófelügyelők fognak kinevezetni. A többi adófelügyelő a VIII. díjosztályba lesz sorozva, nagy részint a jelenlegi pénzügyigazgatási titkárok és min. fogalmazók közül fog betöltetni. Fizetőség 1350 és 1500 frt. lakpénzök 200 és 225 frt. és uti általánnyal szintén évi 1000 frt-nyi lesz.

*** Németh Berci az orosz itélőszék előtt.** A „St. Petersburg. Viedomosti“ általános politikai szemléjében említi a magyar képviselőház mult hó 16-án tartott ülésében történeteket s Németh Albert és a kormányelnök beszédeinek rövid tárgyalások vázlatát adván, következő megjegyzést tesz e tárgyban. Egy európai parlament sem tett szert oly mérvű dicsőségre botrányos történetei által, mint a magyar, melynek képviselői, különösen az ellenzékiek, némelykor oly megtámadásokat engednek meg maguknak, melyek durvaságuk és clességük tekintetében nemcsak a parlamenti, hanem az általános közéleti illem határait is túllépnek. Némely képviselő választai megdöbbenők durva alakjuk által s a magyar képviselőház üléseiről való jelentések olvasásánál csodálkozik kell azon, hogy lehet egy faragatlan dolyfőségnek helye oly állam országgyűlésében, mely kulturai szerepre igényt tart. — Ne nekem — H.-M.-Vásárhely!

*** Egyetlen magzat.** Katonai bizottság vizsgálta közelmúlt Fothon a lovakat melyik alkalmas katonai szolgálatra. A többi közt egy pár alyfi „Szellő“ lova is tauglich-nak constatatott. Nagyon elszomorítta ez a mi emberünket, plane mikor még azt is megmondták neki, hogy háború esetén elviszik a lovat, ha csak valami elfogadható kifogása nincs. „De igen is van! kiáltott örvendő az alyfi, — a „Szellő“ egyetlen magzata egy özvegy kancaának, s ugy nem hadköteles.“

Rövid hírek.

A kis Szászországban 385 gazdasági egyesület van 23,000 taggal.

Blau Gyula hegedűművész Amerikába megy.

Reményi Ede állandóul Párisban fog lakni.

A magyar birodalom összes törvényeszei irodai szükségleteinek szállítására a Légrady testvérek vállalkoztak.

Horváth czimbalomművész Debreczenben van.

Friedmann Mór fővárosi izrael. kántor arany érdemkeresztet nyert.

A mormonok nagy profétája egy évi fogságra ítéltetett, mert 19-dik feleségének vonakodott évi járulékát kiadni.

A barneni színház leégett.

Ausztria-Magyarországban 822,000 izraelita lakik s csak 2020 katona.

A Gans'féle vasgyárban Budapesten nagymennyiségű ágyugolyókat gyártanak, hat mázsá súlyú golyó is van közöttük.

Az „Európa“ című biztosító társaság megszűnt.

Mayer Ferencz magyar honvédezedes nemességét nyert.

A skarlát a fővárosban hevesen kitört.

Szeptember hónap 86 hajó sülyedt el a tengereken.

Keckeméten „Pióca“ című humoristikus lap indul meg.

Szegeden a „Falu roszsza“ és „Viz-özön“ színművek bódítottak.

Két görög exminister elfogatott.

Ertl Ede 1848-ki honvéderőnagya Pósonyban meghalt.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság“ nov. 28-diki száma következő tartalommal jelent meg: Bálint

Sábor (arczképpel). — Költemények: Kis leány találára (Parny) Oh te kedves... (Lamartine) Készthetlyül. — Az ördögmoosár. (Elbeszélés.) — A kajdaci sárkálpolna; Szankovszky sárkálleke. (Képpel.) — Az evangelisták hídja Herzegovinában (Képpel.) — A gorilla és ronkoni. — A rejtelmes sziget. (Verne regénye, képekkel.) — Lapok Petőfi Sándor naplójából. — A titkos rendőrség az Egyesült-Államokban. (Láng Henrikől.) — A hétről. — Irodalom és művészet, stb. rendes rovatok.

Ugyancsak a „Franklin-Társulat“ kiadóhivatalában (Budapest, egyetemutca 4-ik sz.) megrendelhető: a „Képes Néplap“ legolcsóbb hetilap a magyar nép számára, mulattató és tanulságos tartalommal, s a hazai és külföldi politikát tárgyaló rendes rovatval. Előfizetési ára felvére csak 1 frt.

Tisztelettel kéretnek mindazok, kik a „Nők napjára és háztartási jegyzőkönyve“ előfizetési felhívást bírnak, azt mielőbb alulírott kiadónak beküldeni, miután a példányok szétküldése december 4-én megkezdődik. Számmer Imre kiadó, (Sz.-Fehérvár, sas-utca „Kölcsön-egylet.“)

„Adatok Zalamegye történetéhez“ című havi folyóiratot indítok meg 1876. évi január hóban. — Ki e szép megye multját ismeri óhajta, az, erősen hiszen, szíves készséggel járul mind szellemileg, mind anyagilag e vállalathoz, azért bizalommal kérem fel mindazokat, kiknél Zalamegyére vonatkozó régi okmány van, hogy lemásolás végett hozzám juttatni kegyeskedjenek, igyekezni fogok sértetlenül mielőbb visszaküldeni. Szívesen veszem a régi lapok azon részét is, melyben Zalamegyére vonatkozó közlemény van, nemkülönben a szóhagyományok, tájszólamok. sat. leírásait. — Előfizetési ára a 12 füzetnek egész évre 6 ft., felvére 6 füzetnek 3 ft. A füzetek bérmentve küldetnek meg. Kérem a megrendelések szíves eszközését mielőbb megtenni, hogy a nyomtatandó példányok száma iránt tájékozom magamat. Hazafias tisztelettel Nagykanizsán, decz. 1-én 1875. Bátorfi Lajos.

Uj könyvek. A Franklin-Társulat Budapestén ismét néhány kiadásában újabban megjelent s igen csinosan kiállított könyvet küldött be szerkesztőségünknek még pedig: Bernstein. A természet könyve. 13-16 füzet. Egy-egy füzet ára 50 kr. E négy füzet tartalma: XIII. füzet. „Az állatok és növények életéről.“ IV. — A vér nagy és kis keringése. — Nemi mellékörmények a sziv működésénél. — A budapesti vízvezeték, és a vízvezeték a testben. — Mily erős a sziv. — A szem és az agyvezeték „sötétkamra“ (Camera obscura). A szem elonyei. — A szemhéjak. — Képesek volnának-e látni szemek nélkül? — Nehány kísérlet stb. XIV. füzet. „Gyakorlati futás.“ I. — Tudomány és gyakorlat. — Elégés és megelégítés. — A tűz és a légvonal. — Kályha és kandalló. — A tüdő és a légvonal. — Kályha és tüzelőszerek. — A gyeplőzög faérteke. A koaks. A koaks meglelti képessége. — A koaks tudományos és gazdasági tekintetben. — A köszén. — A barnaszén. — Fűtés és egészség. — Egyszeri fűtés. — A túlgyorsan hevülő kályha. — A vaskályhák. — A vaskályhák ártalmassága stb. — XV. füzet. „Gyakorlati futás.“ II. — Kiként kell gyakorlatilag tenni a gyeplőzöveget. — A légmentesen elzárt kályhajátók. — Fűzés a kályhában. — A fűtés nagyban. — Világító gáz mint fűtőszerszám. — Az olaj szabályozása. — A levegő nyomása. — Légvonal és elégés. — A lámpa-henger. — A légvonal szabályozása stb. — A természetvándorlások és átalakulásai. — Miként vándorol és alakul át egy homokszem. — A vándorló homokszem hatása. — Miként vándorol egy szikla. — Egy szikla nevezetes utazásai. — Az egyensúly helyreállításai. — A víz vándorlása és átalakulása. — A vándorló víz különféle képességei. — A befagyó vizek mozdulatai. — A vizek forradalmi a jégboríték alatt. — A vizek vándorlásának lentősege stb. — XVI. füzet. „Mozgás a naprendszerben“ stb. — Képzelmű utazás a mindenségbe. — I. stb. — Családi könyvtár. XI. XII. füzet. A mindennapi életből. A nőnek. Ruzsa K., Moleschott, Doebereiner s mások után írta K. Beniczki Irma. Két füzet. — Ára 80 kr. — Dux Adolf. Vallás és tudomány. — Ára füzete 60 kr. — Laurent F. Az iskolai takarékpénztárakról. Szózat a tanítókhoz és tanítónőkhöz. Második függékkel ellátott kiadás. — Ára füzete 40 kr. — Kis nemzeti múzeum 37. kötete. — Erdély története. Az ősidőktől korunkig. Kövári L., Szilágyi S., Horváth M. stb. után egybeállítá Kuliffay Ede. — Ára füzete 50 kr. — Olcsó könyvtár 12-14 füzete. — XII. füzet. „Atala.“ Irtá „Chateaubriand. Franciaország fordította Csiky Kálmán. — Füzete 20 kr. — XIII. füzet. „Királyidylek.“ I. Helén. II. Ginéva. Irtá „Tennyson Alfred. Ford. Szász Bárczy. — Füzete 20 kr. — XIV. füzet. „Lord Bacon.“ Irtá „Macaulay T. B.“ Ang. fordította B. P. — Füzete 40 kr. — „A Talmudszidő. Mindenrangú zsidósé keresztyének megszívlelésül bemutataltja „Dr. Rohling Ágost.“ Az eredetnek harmadik kiadása után magyarítá Gemini. Másod. kiad. — Ára füzete 80 kr. — Történelmi könyvtár 13-17 füzete. — Ára egy-egy füzetnek 40 kr. — XIII. füzet. „József császár vagy egy emberbarát a trónon.“ Irtá Áldor Imre. — XIV. füzet. „Hunyady János és kora.“ Irtá Áldor Imre. — XV. füzet. „Attila hun király története.“ Irtá Áldor Imre. — XVI. füzet. „Két Rákóczy.“ Irtá Áldor Imre. — XVII. füzet. „Korona és vérpad vagy Stuart Mária története.“ Irtá Áldor Imre.

Ezen ünnepi ajándékokul is igen alkalmas műveket a t. olvasó közönség figyelmébe ajánljuk.

Taborszky és Pársch kiadmányában megjelent és szerkesztőségünkhez beküldött „Die Flöte“ induló, ismert népdalokból szerkesztette Faulwetter A. a cs. és k. 68 gy. sorozred kar-mestere. Ára 60 kr.

APRÓSÁGOK.

X-né, Páris egyik főrangú delnője vesélyesen megbetegedett, s consiliumra összehívatta a legtekintélyesebb orvosokat.

Az orvosok el is jöttek, s a beteg delnő megkérte őket, mondják meg őszintén, lehet-e még reménye az élethez?

Az őszbeborult Aeskulapok a szomszéd-terembe vonulnak, s egy óránál tovább eltanácskoznak minden eredmény nélkül.

Végre az egyik orvos belép a beteghez. — Nos? — kérdi a szenvedő, bágyadt tekintetét az orvos arcára emelve.

— Asszonyom legyen nyugodt. Ön életben marad. Egy szavazattöbbséggel sikerült keresztül vinnünk életbenmaradását.

— Ne mondja! — csodálkozik a beteg; azután befordult, és jobbjére esderült.

Örmester: No öcsém, az Uchaczius ágyu 5000 lépésről lelővi az ellenséget. A bizony! Nem is érünk ellenséget, az Uchaczius mind elszedi előlünk.

Baka: Akkor hát mi haza mehetünk, ugy-e örmester uram. Mit is csinálnánk így mi a háboruban?

Örmester: Hm öcsém, hát az ellenség kire löjön, az ebadtát!?

Egy női arczkép előtt: — Az ember hajlandó azt mondani róla, hogy ez egy evangéliumi nő arczképe... — És miért? — No mert épen ugy néz az emberre, mintha mondaná: Engedjétek hozzám jönni a — fiatal embereket!

Egy hárompróbas korhely, ki már minden ismerőst befonta és fűnek fának adós, benyt a vendéglőbe azon szándékkal, hogy ismeretlen balekot fogjon egy ebéd erejéig. Belépve csupa ismerősöket lát.

— Átkozott malhen! — mormogja magában. — Ezek mind barátaim. Itt nem fogok ma reglizhetni.

Paul Foucher a híres kritikus találkozik egy omnibuszban Bouchardy-val a rém és vérdramák ismert szerzőjével.

Bouchardy épen egy mézáros mellé került, ki frisch marhahussal telt kosarát olyan közel állítja a rémdráma gyártóhoz, hogy az utóbbinak zsebéből kilátszó papírsomag véres lett.

— Ön ismét új drámát irt, melyet a Chatelet-színházba visz nemde? — kérdi Paul Foucher.

— Ugy van, de honnan tudja ön azt, hogy a nálam levő papírsomag legújabb drámám kézírata?

— Onnan, hogy az ötödik felvonás áldozatainak vére keresztül szívargott már a kézíraton — válaszolva nevetve a kritikus, újajál a véres kézíratra mutatva.

Hogyan jöttek divatba a zsebkendők? Első Napoleon uralkodása előtt még nem volt tanácsos a zsebkendőt nyilvánosan használni Franciaországban. Művelt társaságokban a leggondosabban kerütek a zsebkendő nevének említését is. Ha a színpadon egy színész, a legerékenyebb jelenetben bár, zsebkendőt emelte volna szeméhez, kétségtelemül kifutólik. A híres Duchesnois kisasszony csak e század elején bátorkodott zsebkendővel kezében színpadra lépni de a jatké folyamában nem merde valódi nevének nevezni, „könnyű szövet“ nek mondta. De Vigny egy Shakespearé-fordításban használta a zsebkendő szót, de a közönség zugását vonta magára. Végre is Napoleon neje, Joséfina, hozta be a zsebkendő viselését. Ő szeretője méltó asszony volt, de rozsz fogakkal. E rozsz fogak elpálástására azt gondolta ki, hogy drága csipkekedőt hordozott magával, azt mindegyre szájjához emelgette. Az udvar követte példáját s a zsebkendő csakhamar a női öltözködés kiegyesítő része lett. — Ilyen egy rangos szép nő hatalma.

(Nők mint esküdtzéki tagok.) Kanadában nőket is meghívattak esküdtzéki tagokul. Közlelebről egy esküdtzéki tárgyalásnál ugy hozta a véletlen, hogy a 12 esküdtzéki tagnak fele férfi, fele nő legyen. Ezek azonban nem tudván az ítélet fölött meggyezni, az elnök, mint ily esetekben szokás, éjszaka is egyvőre záratta őket. Midőn másnap reggel n terembe akarták őket hívni, csak egy férfit és egy nőt találtak. A más 10 eltűnt. Beleszerettek egymásba, s minthogy házassok voltak, megszöktek. Az ott maradt pár, mely a kísértesnek ellent állott, vő és anyós volt.

Egy drága kő története. Amerika egyik legszebb gyémántja jelenleg Utah városában eladó. E 8 és fél karátot nyomó kő regényes történettel bír. Évek előtt egy indus fejedelemlnek volt tulajdona, ki azt Kristina spanyol királynőnek ajándékozta és ez ismét leányának, Izabellának adta kelengyéül. Ez kényzeresügből áruba bocsátá a követ Londonban és egy amerikai Szent-Louisból 60 ezer dollárt adott érte. Az amerikai klub New-Yorkban 15,600 dollárt ígért érte, de tulajdonosa ez ajánlatot visszautasítá. Később egy tolvaj kilopta nyakravádjából. Midőn karát észrevette, 5000 dollárt ígért hirlapok utján annak, ki kezébe juttatja és egy-szersmind megígérte, hogy nem intéz semmilyen kérdést az átadóhoz, Huszonnégy óra nem telt belé és ismét birtokában volt kövénnek, s a tolvaj zsebbe rakta a jutalmat. Erre egy 22,000 dollára becsült zsebtáskányáért elcserele. A banya jól fizetett és a 60,000 dollárt behozta busásan. A banya volt tulajdonosa pedig Chicagóban eljásztta gyémántját, mely még egy sor viszontagság után végre a jelenlegi árus kezébe került.

Egy elegánsul öltözködött hölgy lépett egy coupéba, hol már több férfi volt. Az egyik férfi szivarra gyújtott és akkor kérde a hölgytől: „nem fog nagysádnak ártani a dohányfüst?“ „Az nem tudom, mert még jelenlétemben soha nem dohányzott egy nevelt férfi sem!“ — felelé az úrhölgy.

Egy elegánsul öltözködött hölgy lépett egy coupéba, hol már több férfi volt. Az egyik férfi szivarra gyújtott és akkor kérde a hölgytől: „nem fog nagysádnak ártani a dohányfüst?“ „Az nem tudom, mert még jelenlétemben soha nem dohányzott egy nevelt férfi sem!“ — felelé az úrhölgy.

Egy elegánsul öltözködött hölgy lépett egy coupéba, hol már több férfi volt. Az egyik férfi szivarra gyújtott és akkor kérde a hölgytől: „nem fog nagysádnak ártani a dohányfüst?“ „Az nem tudom, mert még jelenlétemben soha nem dohányzott egy nevelt férfi sem!“ — felelé az úrhölgy.

Egy elegánsul öltözködött hölgy lépett egy coupéba, hol már több férfi volt. Az egyik férfi szivarra gyújtott és akkor kérde a hölgytől: „nem fog nagysádnak ártani a dohányfüst?“ „Az nem tudom, mert még jelenlétemben soha nem dohányzott egy nevelt férfi sem!“ — felelé az úrhölgy.

Egy elegánsul öltözködött hölgy lépett egy coupéba, hol már több férfi volt. Az egyik férfi szivarra gyújtott és akkor kérde a hölgytől: „nem fog nagysádnak ártani a dohányfüst?“ „Az nem tudom, mert még jelenlétemben soha nem dohányzott egy nevelt férfi sem!“ — felelé az úrhölgy.

Egy elegánsul öltözködött hölgy lépett egy coupéba, hol már több férfi volt. Az egyik férfi szivarra gyújtott és akkor kérde a hölgytől: „nem fog nagysádnak ártani a dohányfüst?“ „Az nem tudom, mert még jelenlétemben soha nem dohányzott egy nevelt férfi sem!“ — felelé az úrhölgy.

Egy elegánsul öltözködött hölgy lépett egy coupéba, hol már több férfi volt. Az egyik férfi szivarra gyújtott és akkor kérde a hölgytől: „nem fog nagysádnak ártani a dohányfüst?“ „Az nem tudom, mert még jelenlétemben soha nem dohányzott egy nevelt férfi sem!“ — felelé az úrhölgy.

Egy elegánsul öltözködött hölgy lépett egy coupéba, hol már több férfi volt. Az egyik férfi szivarra gyújtott és akkor kérde a hölgytől: „nem fog nagysádnak ártani a dohányfüst?“ „Az nem tudom, mert még jelenlétemben soha nem dohányzott egy nevelt férfi sem!“ — felelé az úrhölgy.

Egy elegánsul öltözködött hölgy lépett egy coupéba, hol már több férfi volt. Az egyik férfi szivarra gyújtott és akkor kérde a hölgytől: „nem fog nagysádnak ártani a dohányfüst?“ „Az nem tudom, mert még jelenlétemben soha nem dohányzott egy nevelt férfi sem!“ — felelé az úrhölgy.

Egy elegánsul öltözködött hölgy lépett egy coupéba, hol már több férfi volt. Az egyik férfi szivarra gyújtott és akkor kérde a hölgytől: „nem fog nagysádnak ártani a dohányfüst?“ „Az nem tudom, mert még jelenlétemben soha nem dohányzott egy nevelt férfi sem!“ — felelé az úrhölgy.

Egy elegánsul öltözködött hölgy lépett egy coupéba, hol már több férfi volt. Az egyik férfi szivarra gyújtott és akkor kérde a hölgytől: „nem fog nagysádnak ártani a dohányfüst?“ „Az nem tudom, mert még jelenlétemben soha nem dohányzott egy nevelt férfi sem!“ — felelé az úrhölgy.

Egy elegánsul öltözködött hölgy lépett egy coupéba, hol már több férfi volt. Az egyik férfi szivarra gyújtott és akkor kérde a hölgytől: „nem fog nagysádnak ártani a dohányfüst?“ „Az nem tudom, mert még jelenlétemben soha nem dohányzott egy nevelt férfi sem!“ — felelé az úrhölgy.

Egy elegánsul öltözködött hölgy lépett egy coupéba, hol már több férfi volt. Az egyik férfi szivarra gyújtott és akkor kérde a hölgytől: „nem fog nagysádnak ártani a dohányfüst?“ „Az nem tudom, mert még jelenlétemben soha nem dohányzott egy nevelt férfi sem!“ — felelé az úrhölgy.

Egy elegánsul öltözködött hölgy lépett egy coupéba, hol már több férfi volt. Az egyik férfi szivarra gyújtott és akkor kérde a hölgytől: „nem fog nagysádnak ártani a dohányfüst?“ „Az nem tudom, mert még jelenlétemben soha nem dohányzott egy nevelt férfi sem!“ — felelé az úrhölgy.

Egy elegánsul öltözködött hölgy lépett egy coupéba, hol már több férfi volt. Az egyik férfi szivarra gyújtott és akkor kérde a hölgytől: „nem fog nagysádnak ártani a dohányfüst?“ „Az nem tudom, mert még jelenlétemben soha nem dohányzott egy nevelt férfi sem!“ — felelé az úrhölgy.

13876. sz. **Hirdetmény.** (258-2^a)

Torontálmeze részéről közhírré tétetik, hogy a jövő 1876. évre szükséges és alább elősorolt írószerek és irodai szükségleteknek ajánlat utján beszerzése végett az ajánlatok beadására f. évi **december 13-ik** napja tűzött ki.

A szükséges írószerek nemei:

A beszerzendő cikkek megnevezése	Sulya		Magas-sága	Széles-sége
	kilo	deka		
110 rizma kifogalmazati diógyöri papír Nr. 2	6 44	1	369	42 2
100 rizma irodai körülmetszet papír Nr. 2	6 72	1	369	42 2
10 rizma irodai fényes gyárpapír			342	42 2
10 „ „ kisebb minister. papír			342	42 2
11 „ kis szürke boríték papír			342	42 2
10 „ nagy „ „			395	50 1
5 „ „ „ burkuló „			632	89 1
120 skatulya Alumínium-toll minden skatulya 4 darab nyéllal ellátva.				
5 kg. 60 dg. legfinomabb spanyolviasz.				
44 „ 80 1/2 dg. finom spanyolviasz.				
30 tuczat Hartmuth-féle fekete irony Nro 5.				
10 „ „ vörös „				
8 „ „ fele vörös, fele kék irony.				
2 kg. 24 dg. vörös carmin-ténta.				
20000 darab középszerű vörös ostya Nro 8.				
2000 „ nagy vörös ostya Nro 16.				
5 kg. 60 dg. vastag szürke spárta (Repschnur).				
2 „ 80 „ egész vékony fehér spárta.				
36 dg. kéksárga finom autenticum.				
30 darab üvegecske kék stampigliai festék.				
25 kg. fekete porzó.				

A vállalkozni kívánók tehát ezennel felhívhatnak, ajánlatokat, melyben az ajánlatok cikkekét teendő, az ajánlott egész összege után számítandó 10% bántópenzzel és a szállítandó írószerek mintáival 50 kros bélyeggel ellátott s lepecsételt levelekben azon világos megjegyzéssel, hogy a feltételek előttük ismeretesek, s hogy azokat megtartani magukat feltétlenül kötelezik, az alispáni hivatalhoz a fennebb kitűzött határidőig benyújtani.

A feltételek a szokott hivatalos órákban a megye számvevői hivatalnál betekintheők.

Utó-ajánlatok el nem fogadtnak.

Kelt Nagy-Becskereken, 1875. évi november 25-én.

Torontálmeze alispáni hivatala.

5574. sz. 1875. **Arverési hirdetmény.** (255-3^a)

Arverési hirdetmény.

A nagy-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Popovics János, nagy-becskereki lakos végrehajtató részére 26 ft. 20 kr. o. é. tőke és jár. kielégítése végett Popovics Jęfta nagy-becskereki lakos végrehajtást szenvedettől lefoglalt és nagy-becskereki község 494. sz. tjkönyvben 3205 ftra felbecsült 541. számú ház felére és 832 ft. 50 krra felbecsült 589 számú ház felerészére nézve a bírói arverés elrendeltetvén, ennek ezen kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában leendő eszközlése végett első határidőül 1875. évi **december 29-ik**, szükség esetében második határidőül 1876. évi **január 29-ik** napjának, mindenkor délelőtti 10 órája tűzött ki azon kijelentéssel, hogy az első arverésnél a fennebb körülírt ingatlan javak csak a becsáron vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az arverezni kívánók tartoznak bántópenz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az arverezőnél letenni, legtöbbet ígérő vevő az ígért vételart két részletekben és pedig felét az arverés jogerőre léptétől számítandó 14 nap, második felét szintén az arverés jogerőre léptétől számítandó 30 nap alatt mint két részlet után az arverés napjától járó 10% kamatokkal együtt lefizetni, a többi arvesi feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az arverési hatánapokon azonban a kiküldött végrehajtónál betekintheők.

Egyszermind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felszólíttnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek s annak nevét és lakását az eladásig jelentésk be, mert ellenkező esetben a részükre kinevezendő gondnok által fognak képviseltetni.

Végre a perrendtartás 433. és 466. §-hoz képest felhívhatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetnek, hogy igénykeresetüket e hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az arverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az arverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítani.

Jelen arverés foganatosításával Marianovich János, kir. bir. végrehajtó jelentéstétel kötelezése mellett megbízatik.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1875. évi november 3-án tartott ülésében.

357. sz. l. k. b. v. ex 1875. **Arverési hirdetmény.** (262-1^a)

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó a polg. tk. rdt. 403. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tek. módosi kir. járásbíróság 7550. p. ex 1874. sz. a. kelt végzése által Nap-holcz Mátyas, velika-gredáni birtokos ellen, Scharmann Samu és Metz S., temesvári lakosok részére 55.325 ft. o. é. követelés végett elrendelt biztosítási végrehajtás folytán bíróság lefoglalt 52.226 o. é. ftra becsült gabona-neműek, gazdasági felszerelések, iga-marhák, szoba-butorokból álló ingóságok nyilvános arverés utján eladandók, minck a helyszínen leendő eszközlésére, vagyis: Pusztá Velika-Gredán 1875-ik évi **december 13-án**, pusztá Vidán 1875. évi **december 15-én**

Feltölés szerkesztő: Balás Frigyes.

és N.-Becskerek városában 1875. **december 17-én** mindenkor délelőtti 9 órája határidőül kitűzött, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel meghívhatnak, hogy az érdekeltek ingóságok emez arverésen a polg. tk. rdt. 406. §-a szerint szükség esetében becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Módoson, 1875. évi november 28-án.

Uhrmann Adolf,
kir. bir. végrehajtó.

5158. t. k. 1875. **III. hirdetmény.** (267-3^a)

III. hirdetmény.

A nagy-becskereki kir. telekkönyvi hatóság részéről közzététetik, hogy Dr. Gyorgyevits Milos végrehajtónak, Tarras községe mint végrehajtást szenvedett ellen 819 ft. o. é. és járuléka végett a Tarras községi 116. számú tjkönyvben A. IV. 461. r. A. V. 462-463. r. továbbá 968-970. r. ugyszinte 971/7. r. és végre 1231-1232/6. r.-sz. a. felvett összesen 118.740 ft. o. é. becsült ingatlan vagyona f. é. szeptember 18-án 5158. sz. a. elrendelt arverés az e végre f. é. november 27-ére Tarrason a helyszíne kitűzött első határidőben vevők hiányában eredménytelen volt. Mihez képest a fent körülírt ingatlanok az arverésre f. é. **december 27-ére** kitűzött második határidőben Tarrason a községhezánál becsáron alól is eladatni fognak.

Nagy-Becskereken, 1875. évi december 1-én.

Kir. telekkönyvvezető helyett:

Müller József,
kir. segédtelekkönyvvezető.

6480. sz. 1875. **Hirdetmény.** (257-3^a)

A nagy-becskereki kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy özvegy Binder Jánosné ugys mint kk. gyermekei gyámjának Folyan Milován elleni ügyben f. é. 4391. szám alatt kibocsátott arverési hirdetmény oda igazítottatik ki, hogy a r.-szárcsai 4. sz. tjkönyvben nem egy negyed telek, hanem egy nyolczad telek bocsátatik arverés alá, és minthogy a f. é. november 16-án a fenti ügyben megkísérlet arverés vevők hiányában sikertelen maradt, ugyanazért a fentemlített 695 ftra becsült 1/2 telek 1875. évi **december 17-én** megartandó II. arverés alkalmával becsáron alul is eladatni fog.

Kelt Nagy-Becskereken, 1875. évi november 24-én.

Kir. telekkönyvvezető helyett:

Müller József,
kir. segédtelekkönyvvezető.

3175. sz. k. i. 1875. **Pályázat.** (256-3^a)

Pályázat.

Uj-Szt.-Iván községében 1875. évi május 18-án tartott közjegyzői választás, tekintetes Torontálmezei rendes öszi közgyűlésének f. é. november 12-én 320-b. gy. sz. alatt kelt határozatával megsemmitetvén, ennek újbóli betöltésére a pályázat kiíratik.

Ezen közjegyzői állomásul 216 ft. 75 kr. évi fizetés, 57 ft. napidíj atalány, 37 ft. irodai szerekre, összesen 310 ft. 75 kr. készpénzben, ugy természetben kiszolgáltatandó 52 p. m. öszi, 10 p. m. tavaszi buza, 50 font só, 25 font stearin-gyertya, 2 öl kemény tűzifa, 3 öl szalma, szabad lakás házi kerttel, és magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak mellett — van össekötve.

Felhívhatnak mindazok, kik vizsgálatiukat a torontálmezei t. szigorló bizottság előtt leteleték, s e jegyzői állomásra pályázni óhajtanak, hogy az 1871. évi XVIII t. cz. 74. és 83. §-ai értelmében kellőleg felszerelt folyamodványaik, kitüntetvén abban; hogy a hivatalos magyar nyelv tökéletes bírásán kívül, a községben divó szerb nyelvben is jártasak, alulírt szolgabíróshoz 1875. évi **december 30-ig**, mint a választást megelőző napon, benyújtsák.

Kelt Uj-Szegeden, 1875. évi november 25-én.

Keresztes Ignác,
szolgabíró.

475. sz. b. v. k. 1875. **II. arverési hirdetmény.** (263-2^a)

II. arverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1875. évi augusztus 21-én 4984. sz. a. kelt végzésével Freund Sámuel és fiai részére a n.-becskereki tjkönyvi számú ház-ból Nikolets Krisztinát illető felerészére nézve az elrendelt első arverés sikert nem eredményezvén, a második arverés f. é. **december 23-ik** napjára tűzött ki.

Kelt N.-Becskereken, 1875. évi november 24-én.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

492. sz. b. v. k. 1875. **II. arverési hirdetmény.** (265-3^a)

II. arverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a tekint. nagy-becskereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának f. é. június 26-án 3131. sz. a. kelt végzésével Luxeder Engelbert és özv. Erdélyi Istvánné részére a tarrasi 48. tjkönyvi számú ingatlanából Torgyanszky Trivat illető felére nézve elrendelt első arverés sikert nem eredményezvén, a második arverés 1876. évi **január 10-ik** napjára tűzött ki.

Kelt N.-Becskereken, 1875. évi december 2-án.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

482. sz. b. v. k. 1875. **II. arverési hirdetmény.** (264-3^a)

II. arverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a tek. n.-becskereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1875. évi július 21-én

4431. sz. a. kelt végzésével Turinszky Gácsa részére a nagy-becskereki 1348. tjkönyvi számú ingatlanságok Vorigity Mitát illető 1/4 részére nézve elrendelt első arverés sikert nem eredményezvén, a második arverés f. é. **december 30-ik** napjára kitűzött.

Kelt N.-Becskereken, 1875. évi november 28-án.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

Iskolai értesítés.

A helybeli községi iskolánál az ismétlő (vasárnapi) iskolába járnı koteles 12-15. éves mindkét nemű gyermekek részére ismétlő (vasárnapi) iskolák nyitattak meg és pedig:

1. A belvárosban fiuk számára a gymnasiumi épületben Hoffmann Mátyas tanító vezetése alatt;
2. A belvárosban leányok részére a belvárosi leányiskolában Brajrer Gyula tanító vezetése alatt;
3. A németváros negyedben fiuk és leányok számára az ottani községi iskolai épületben Frohlich Lipót tanító vezetése alatt, és
4. A graduliczában fiuk és leányok számára az ottani községi iskolában Szilvassy János tanító vezetése alatt.

A beiratások f. é. december 12-ig a fent említett tanító uraknál eszközöltenek; azonban a beiratási- és tandíj az iskolaszéki gondnok t. Steigerwald István úrnál fizetendő.

Beiratási díj 25 kr., tandíj 1 o. é. ft.

A szegénységi bizonyítványt elõmutatók a tandíj fizetés alól felmentenek.

Felhívhatnak ennélfogva mindazon szülők, iparosok, gyámok és gazdák, kiknek 12-15. éves, gyermekeik, tanonczaik (inasaik) vannak, hogy a fent jelzett határidőig azokat az ismétlő iskolába beiratni szoros kötelességüknek tartásák, különben a népiskolai törvény 4. §-a értelmében büntetetleni fognak.

Az előadások f. é. **december 12-én** vendik kezdetüket, s minden héten szerdán délután 4-5-ig s vasárnap 2-4-ig fognak megtartatni.

Nagy-Becskereken, 1875. évi december 1-én.

(266-1^a) **Dr. Gesztessy,**
iskolaszéki elnök.

Hirdetmény.

A „Torontálmezei takaré- és hitelbank személyes hitelegylete“ f. é. **december 12-én d. e. 10 órakor** az intézet helyiségeiben

rendes nagygyűlést

tartand, megjelenésre a hitelegylet tisztelt tagjai ezennel meghívhatnak.

Nagy-Becskerek, 1875. évi december 3-án.

A torontálmezei takaré- és hitelbank
(261-1^a) **igazgatósága.**

Eladó hintók.

Egy nagy kétülésű, és egy kisebb együlésű üveges batár, nemkülömben két nyitott könnyű hintó szabad kézből eladó, — bővebb felvilágosítást kaphatni **Török-Becsén** alólírtnál.

(259-3^a) **Kastal Károly.**

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és
szemész,

gyógyít gyökeresen fenyes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, ugymint

magömléseket,

az ingerlékeny gyengeséget, az undófolysást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt);

2) **hugyesszűkület** (még oly idültet is), a nemzörések bujakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjaiban es elcsufításában;

3) **hugyesszűkület**;

4) friss es idült nyaktolyásokat **nőknel**, az ugynevezett **fehértolyást**, és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) **börkiütéseket**;

6) a **hugyhólyag** betegségeit és mindennemű vizelési nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtti 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este 7 órától 8-ig.

Lakik: **Pesten, belváros, kigyó-utca 2. szám a kigyó- és városház-utca sarkán. (Rottenbiller-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.**

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerzek megküldetnek. (213-12^a)